

BERBERİAN
29.5.1949
ANKARA

Aziz Kardeşim,

Mektubunuza galiba itiyatkarlaşmış ihmalkârlıklarım sebebiyle, derhal cevap veremediğim için özür dilerim. Milli Tettebular Mecmuası'nın sizde eksik olan nüshasının 5.inci sayı olduğunu biliyordum. Fakat bende ki fazlalar 3.üncü ve 4.üncü sayıların, belki bunlarla bir mübadele imkânı bularak başka bir eksigi tamamlarsınız diye bilerek gönderdim. Fakat vasfını açıklayıcı bir mektup yazmayı tasarlamışken, sizden rica edeceğim başka bir zahmet için yollayacağım notları tespite fırsat bulamadığım için gönderemedim. Şimdi hem mektubunuza cevap vermek, hem de ricamı bildirmek istiyorum.

Türkçe İncil Tercümesi için olan zahmetinize de teşekkür ederim. Acelesi olmadığından yeni ve tam baskıyı beklemekte hiçbir mahzur yoktur.

Edebiyat Fakültesi Mecmuası'nın büyük boyda çıkan birinci cildini takip eden yedinci sayısından başka bende eksik olduğunu sandığım altıncı cildin dördüncü sayısından sonra Arap harfleriyle basılmış nüshalar varsa onlardan, çünkü 686.ıncı sayfada nihayet bulan, fihrist olmayan ve bitip bitmediği pek anlaşılmayan bu cildi takip eden ve Mayıs 1929'da Türk harfleriyle Cilt: 7, sayı: 1 olarak çıkmaya başlayan nüshanın başında da hiçbir kayıt bulunmamaktadır. Bu itibarla bu ciheti salahiyyetli bir elden açıklanmaya muhtaç görmekteyim. Şayet altıncı cilt 4 nüshadan ibaret ise başka eksikim yok demektir. Bir de yeni çıkmaya başlayan fakülteniz dergisinden, Caferoğlu'nun gürültü koparan makalesi dolayısıyla iki sayı görmüştüm. Bunlardan edindiklerim de yangında yanan kitaplarım arasında yok oldu. Bu mecmua çıkmakta devam ediyorsa hangi sayıya kadar intişar ettiğini bildirmenizi size maddi bir külfet tahmil etmemek şartıyla fakülteden tedariki mümkünse bana yollamanızı rica ederim.

Biz de artık derslere son verdik. Haziran'ın birkaç gününü de imtihanlara ayırdıktan sonra tatile kavuşmuş olacağız. Neşri'nin ikinci cildinin basım işi oldukça süratle ilerliyor. Altı formayı basmış bulunuyoruz. Bir engel çıkmaz da bu tempo ile devam edebilirsek kıştan önce bu cildi de, dolayısıyla metni tamamlayacağımızı umuyorum. Bir taraftan da üçüncü cildin hazırlıklarıyla meşgulüz. Rahmetlinin biyografisiyle ilgili bir hususta, vadinize güvenerek sizden bana yardımda bulunmanızı isteyeceğim.

Âlî, Kühü'l-Ahbâr'da (Matbu cilt:5, sayfa; 225) II. Murat devri bilginleri arasında bir müderris (Mevlana Mehmet bin Neşri)'den bahsetmektedir. Kühü'l-Ahbar'ın gayri matbu olan kısmında Yavuz Selim devri şairleri arasında da yine bir (Mevlana Mehmet bin Neşri) görülmektedir. (Yıldız Yazmaları No: 2292, s.33) bazı müsteşriklerin bu iki Neşri arasında bir akrabalık veya ayniyet aramaya kalktıkları malumdur. Hâlbuki Şakayik-i Numaniye'de (Sayfa: 10a) II. Murat devri müderrisleri arasında bir (Mehmet bin Beşir)'den bahsetmektedir ki bu zat hakkında verilen malumatla Âlî'nin Kühü'l-Ahbâr'da Müderris Mehmet bin Neşri hakkında verdiği malumat tamamen birbirinin aynıdır.

Ben bu mevzu ile ilk meşgul olmaya başladığım sırada Topkapı Sarayı'ndaki Arapça Şakayik-i Numaniyelerle tercümelerinin yazmalarını incelemiş, bunların hepsinde bu zatın künyesinin (bin Beşir) şeklinde yazılmış olduğunu görmüştüm. Fakat Kühü'l-Ahbar'ın matbu kısmına tekabül eden yazmalara bakmayı ihmal etmişim. Eğer bunlarda da bu zatın ismi (Mehmet bin Beşir) şeklinde geçiyorsa kitap basılırken bir yanlışlık olmuş demektir. Yoksa Âlî II. Murat devrinde de bunu (Mehmet bin Neşri) olarak mı kaydetmiş. Acaba karıştırmış mı? her ne ise izahı icap eden bir nokta var.

Hayatının II. Beyazıt'tan sonraki safhaları hakkında Neşri'nin Paris yazmalarından birinde çok dikkate değer yeni bir takım malumat bulduğum bu zatın biyografisini aydınlatma bakımından zihnimde bir soru halinde takılan bu meseleyi sizin ufak bir zahmetiniz herhalde kısmen

özecektir. Künhü'l-Ahbar'ın Ankara'daki yazmaları ilgili kısımları ihtiva etmeyen noksan kitaplardır. Bu sebeple İstanbul kütüphanelerinde muhtelif nüshaları bulunan bu eserin mümkün olan nüshalarını boş zamanlarınızda gözden geçirerek kitap ve varak numaralarını da işaret etmek suretiyle her iki biyografi hakkındaki satırları bana aynen istinsah etmek ve yollamak l tfunda bulunursanız çok m te ekk r ve minnettar kalacağım. Sizin i inizi kolaylaştırmak üzere yazma Künhü'l-Ahbar nüshaları hakkında bir not leffediyorum. Lüzumsuz bir i  yapıyorsam aceleciliğim ve h sn  niyetime bağı layınız.

Tarih Kurumu'nun son genel toplantısında yakın alaka gösterdiğiniz Tarihi Coėrafya Sözlüėü i i üzerinde çalışmalara ba lamı  bulunuyoruz. Kollarda i  alacak arkadaşların adlarını tespit ettik. Salı günü yapacağımız bir toplantıda da ilk ayların faaliyet programını hazırlayacak ve idare heyetine vereceğiz. Türk Devri kolunda sizden büyük himmet beklemekteyiz. İnkılap Enstitüsü kanunu da sanırım henüz Başbakanlık'tan ileri gitmedi. Bugünlerde meclise gitse de yaz tatilinden önce üzerinde bir şey yapılabileceğini ummam. Herhalde Cumhuriyet Bayramı'ndan sonra ele alınabilecek demektir. Şimdi enstitü adına Atatürk' n Büyük Nutkunun  ėrenciler için gerekli notları ihtiva eden yeni bir basımını hazırlamaktayız. İlk formların önümüzdeki hafta içinde basılmasına ba lanacaktır.

Sevgilerimi ve şimdiden teşekkürlerimi sunar gözlerinden öperim aziz kardeşim.

Avadis Berberyan